

Извештај на независниот ревизор

До Одбор на директори и Акционерите на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје (“Друштвото”), кои што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2018 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и паричните текови за годината којашто завршува тогаш, и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Северна Македонија (“Стандардите”). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиски извештаи ја прикажуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото заклучно со 31 декември 2018 година, резултатите од работењето, како и паричните текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, кои се одобрени од страна на Одборот на директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во Годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во Годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

Петко Димитров
Управител

Драган Давитков
Овластен ревизор

ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

3 април 2019
Скопје, Северна Македонија

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
 Година што завршува на 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+224+225)	200		398.106	395.983
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	371.217	370.797
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	422.124	403.344
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	8.2	(32.249)	(27.816)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		19.167	5.516
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	8.2	509	785
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	15.640	17.603
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	9.1	11.102	9.944
4. Позитивни курсни разлики	217		664	2.303
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		370	304
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		48	41
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		48	41
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		3.456	5.011
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223а	10	2.689	1.902
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	10	3.514	3.350
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	11	5.047	2.331

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		405.483	387.549
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	12/13	176.406	167.499
1. Бруто исплатени штети	228	12	203.180	168.634
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229	12	(23.100)	(7.749)
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231	12	(1.878)	(1.286)
5. Промени во бруто резервите за штети	232	13	8.359	7.844
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234	13	(10.155)	(56)
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	14	-	(1.680)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	(1.680)
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	(1.680)
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		6.307	5.452
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		6.307	5.452

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	15	192.197	176.352
1. Трошоци за стекнување (253+254+255)	252		96.578	88.602
1.1 Провизија	253		47.054	44.160
1.2. Бруто плати на вработените во внатрешната продажна мрежа	253а		50.117	44.986
1.2 Останати трошоци за стекнување	254		6.749	2.797
1.3 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		(7.341)	(3.342)
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		95.619	87.750
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		5.004	4.380
2.2 Трошоци за вработените	258		37.603	36.772
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		24.054	23.934
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		2.233	2.261
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		9.961	9.507
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		1.355	1.070
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		9.453	4.965
2.4 Останати административни трошоци	260		43.559	41.634
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		24.112	22.607
2.4.2 Материјални трошоци	260б		3.600	3.814
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		15.846	15.214
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	16	5.102	6.394
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		4.028	4.196
3. Негативни курсни разлики	264		976	2.108
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		98	90
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		25.707	22.971
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	17	25.707	22.971

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		(6.340)	6.275
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	18	6.103	4.286
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		-	8.434
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		7.376	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	19	-	1.343
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		-	7.091
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		7.376	-

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
 На 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	21	1.963	1.177
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003	21	1.963	1.177
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		472.342	486.159
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАД. ОБЈЕКТИ И ОСТ. МАТ. СРЕДСТВА (006+009)	005	22	4.048	4.162
1. Земјиште и град. објекти кои служат за врш. на дејноста (007+008)	006		4.048	4.162
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008	22	4.048	4.162
2. Земјиште, град. објекти и ост. средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИН. ВЛОЖ. ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИД. ДРУШТВА И ЗАЕД. КОНТ. ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		11.733	11.542
1. Акции, удели и останати сопств. инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Долж. хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подруж. и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопств. инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Долж. хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		11.733	11.542
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		456.561	470.456
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	23	130.312	172.236
1.1 Долж. хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		11.814	60.444
1.2 Долж. хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		118.498	111.792
2. Фин. вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	24	25.458	22.377
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
 Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
 На 31 декември 2018**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		25.458	22.377
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвест. фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	25	22.811	24.393
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		22.811	24.393
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	26	277.979	251.450
4.1 Дадени депозити	036		277.979	251.450
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕО. КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		15.472	4.809
1. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервата за преносна премија	043		4.993	4.485
2. Дел за соосигурување и рео. во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за штети	045		10.479	323
4. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и рео. во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и рео. во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и рео. во бруто тех. резерви за осигурување на живот каде ризикот од влож. е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИН. ВЛОЖ. КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		1.316	-
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		1.316	-

Белешките од страна 14 до 63 се составен дел на финансиските извештаи

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
 На 31 декември 2018**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		131.149	119.192
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	27/28	98.744	99.266
1. Побарувања од осигуреници	056		76.855	77.113
2. Побарувања од посредници	057		21.888	22.153
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		504	81
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		504	81
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	29	31.902	19.845
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		22.417	10.095
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		7.641	5.895
3. Останати побарувања	066		1.844	3.855
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		20.841	16.169
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЛИШТЕ И ГРАД. ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	22	11.250	7.874
1. Опрема	070		5.248	7.302
2. Останати материјални средства	071		6.002	572
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	31	9.591	8.295
1. Парични средства во банка	073		9.329	8.214
2. Парични средства во благајна	074		68	81
3. Издвоени пар. средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати пар. средства и пар. еквиваленти	076		194	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		34.702	25.390
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		135	115
2. Одложени трошоци на стекнување	080	30	29.269	21.927
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		5.298	3.348
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		677.785	652.896
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		10.174	14.796

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
 Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
 На 31 декември 2018

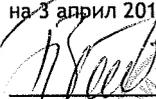
Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		197.447	204.396
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	32	322.963	322.963
1. Запишан капитал од обични акции	087	32	322.963	322.963
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		209	(218)
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		209	(218)
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		1.631	1.631
1. Законски резерви	096		-	-
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		1.631	1.631
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		1.631	1.631
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		(121.611)	(128.702)
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		-	7.091
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		7.376	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105	33	49.196	49.193
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106		401.772	374.245
I. Бруто резерви за преносни премии	107	35	206.327	187.161
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109	34	195.174	186.815
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		270	270
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		882	676
1. Резерви за вработени	115		-	-
2. Останати резерви	116		882	676
Г.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		294	1.653
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		294	1.653
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
 На 31 декември 2018

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		21.374	14.023
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		954	2.879
1. Обврски спрема осигуреници	123		954	2.820
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	59
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		4.081	3.919
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		4.081	3.919
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	38	16.338	7.224
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		7.009	4.767
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		262	624
3. Останати обврски	133		9.067	1.833
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		6.821	8.710
5. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА	136		677.785	652.896
A+B+V+Г+Д+Г+Е+Ж+З+5				
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		10.174	14.796

Овие финансиски извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори за издавање на 3 април 2018 година.

 Генерален Директор

 Финансов Директор

 Овластен сметководител

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
 Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
 Година што завршува на 31 декември 2018**

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за за акции	Останати резерви					
	1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7+8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	322.963	-	1.631	-	-	1.631	-	-	(119.027)	(8.043)	197.524
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	7.091	6.873
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.091	7.091
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	(218)	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV1	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.034)	8.043	(14.837)
IV2	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV3	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV4	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.043)	8.043	(14.837)
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	322.963	-	1.631	-	-	1.631	-	(218)	(127.061)	7.091	204.396

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје
 Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2018

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар-ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви					
	1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7+8+9+10+11
Состојба на 1 јануари	VI	322.963	-	1.631	-	-	1.631	-	(218)	(127.061)	7.091	204.396
Промена во тековната деловна година	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствените политички	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
тековната деловна година - преправено	VII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	427	-	(7.376)	(6.949)
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(7.376)	(7.376)
Несопственички промени во капиталот	VIII	-	-	-	-	-	-	-	427	-	-	427
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII,3	-	-	-	-	-	-	-	427	-	-	427
Останати несопственички промени во капиталот	VIII,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX,1	-	-	-	-	-	-	-	-	7.091	(7.091)	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	X	322.963	-	1.631	-	-	1.631	-	208	(119.980)	(7.091)	197.447
тековната деловна година	X											

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2018

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	А		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	439.562	402.056
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	423.944	392.055
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	1.455	1.249
4. Примени камати од работи на осигурување	304	3.756	1.432
5. Останати приливи од деловни активности	305	10.408	7.320
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	451.729	393.215
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	205.105	166.768
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	32.086	23.897
4. Надоместоци и други лични расходи	310	80.312	81.758
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	47.368	43.638
6. Платени камати	312	410	409
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	1.316	293
8. Останати одливи од редовни активности	314	85.132	76.452
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	-	8.841
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	12.167	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	240.284	284.885
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	86.206	113.319
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	144.575	161.518
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	9.502	10.048

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2018

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	226.508	290.790
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	1.371	154
2. Одливи по основ на материјални средства	328	7.681	2.528
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	192	52
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до доспевање	331	41.087	83.350
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	172.192	204.024
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	3.986	683
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	13.776	-
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	-	5.905
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	6	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	679.846	686.941
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	678.237	684.005
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	1.609	2.936
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	8.295	5.164
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	(312)	195
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352)	353	9.591	8.295

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") запишано е во Централниот регистар на РМ под матичен број ЕМБС 6479570 на ден 6 Мај 2009 година.

Друштвото е регистрирано како акционерско друштво за обавување на неживотно осигурување како основна дејност. Во рамките на својата основна дејност Друштвото ги врши следните осигурувања:

- осигурување од последици на несреќен случај - незгода;
- осигурување на моторни возила (каска);
- осигурување на шински возила (каска);
- осигурување на воздухоплови (каска);
- осигурување на пловни објекти (каска);
- осигурување на стока во превоз (карго);
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- општо осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување од финансиски загуби;
- осигурување на правна заштита;
- осигурување на туристичка помош;

Како основач со 100% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување д.д. Загреб, ул. Јагичева бр.33 Загреб, Хрватска. Крајно матично друштво е Адрис Група д.д. Ровињ, Хрватска.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Костурски Херои бр.38, а својата дејност ја обавува преку Дирекција и 26 експозитури (подружници).

Друштвото има вкупно 128 вработени со 31 декември 2018 година (2017: 120 вработени).

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 5.250.000 ЕУР, поделен на 52.500 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Членови на Одбор на Директори

Членовите на Одбор на Директори во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

Г-дин Никола Мишетиќ - Претседател на Одборот на Директори - Неизвршен член
Г-дин Маријан Краљ - Неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Анте Гавран - Неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Дарко Данев - Независен неизвршен член на Одборот на Директори
Г-дин Гоце Вангеловски - Извршен член на на Одборот на Директори

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи

Финансиското известување на Друштвото е регулирано во законските прописи: Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 107/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/2016, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18 и 239/18), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (сл.весник 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 88/05, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 112/2011, 7/2012, 30/2012, 45/2012, 60/2012, 64/2012, 23/2013, 188/2013, 112/2014, 153/2016, 192/2016, 23/2017, 83/18 и 198/18) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи МСФИ1), претходно познати како МСС (Меѓународни сметководствени стандарди), беа иницијално објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Исто така, согласно Законот за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за супервизија на осигурување има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (сл.весник 148/2010 и 41/2011);
 - Правилникот за формата и содржината на билансните шеми и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (сл.весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2017);
 - Правилник за видови и карактеристики на средствата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (сл.весник 64/2011, 127/2014 и 61/2017);
 - Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (сл.весник 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2017);
 - Правилник за формата и содржината на ревизорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување (сл.весник 169/2010);
 - Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (сл.весник 30/2012 и 61/2017);
 - Детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување;
 - Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (сл.весник 64/2011 и 61/2017);
 - Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (сл. весник 67/2011);
 - Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (сл.весник 5/2011, 41/2011 и 61/2017);
 - Метод за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на финансиските извештаи (сл.весник 169/2010, 141/2013и 61/2017);
 - Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (сл.весник 158/2010, 169/2010, 41/2011 и 187/2013);
 - Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и /или реосигурување (сл.весник 5/2011, 167/2011, 189/2013 и 22/2017).
- Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирано погоре.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1 Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се мерат според методот на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба кои се мерат според методот на објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет

2.2 Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата, односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата и сл.

Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.3 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во македонски денари.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик. Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(a) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ, или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход, а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(а) Признавање и мерење (продолжува)

Штети

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на датумот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не.

Неподмирениите штети се проценуваат преку прегледување на поделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската пракса со употреба на соодветни статистички методи. Меѓународната пракса кај имотните осигурувања не бара дополнителни тестирања на соодветноста на резервациите за штети, затоа што самиот метод на нивно формирање ја обезбедува доволната висина.

(б) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Средства за реосигурување (продолжува)

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како расход конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Нето износот платен на реосигурител на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во билансот на успех во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

(в) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување поврзани со провизијата на надворешните и внатрешните продажни канали не претставуваат веднаш расход во финансиските извештаи туку се амортизираат низ животниот век на полисата за осигурување.

(г) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.3 Приходи од вложувања

Приходите од вложувања ги вклучуваат приходите по основ на камати и доспеани дисконти од пласирани средства во финансиски инструменти, како и приходот остварен при продажба на вложувањата и истите се искажуваат како приходи во согласност со прописите или според договорот склучен помеѓу страните, користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.4 Приходи од надомести и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување, како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута повторно се вреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2018 и 2017, се следните:

	Во денари	
	2018	2017
ЕУР	61,4950	61,4907

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Тековниот данок на добивка се пресметува на основа на даночните закони усвоени или значително усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, во земјите во кои Друштвото оперира и генерира добивка која е предмет на оданочување. Повремено, Раководството ги оценува позициите во даночните пријави во однос на ситуациите каде апликативната даночна регулатива бара соодветни интерпретации. Раководството исто така пресметува резерви, кога е неопходно, врз основа на износите кои се очекува да бидат исплатени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

. Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со привремените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски.

Одложените даночните средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа.

Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година, бидејќи не постојат привремени разлики на овие датуми.

3.8 Заработувачка/(загуба) по акција

Друштвото прикажува основна заработувачка/загуба по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка/загуба по акција е направена со поделба на нето добивката/загубата за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.9 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки.

3.10 Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања, според регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

3.11 Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следи:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

Во текот на октомври 2013, Агенцијата за супервизија на осигурување направи измена во Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси согласно кои:

- 1) Сите побарувања по основ на премија за осигурување кај кои договорениот рок на доспевање утврден во договорот (полисата) за осигурување односно анексот кон договорот е утврден после датумот на истек на скаденцата по договорот за осигурување, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувања, почнувајќи од првиот ден на истек на скаденцата по договорот за осигурување, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.11. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување (продолжува)

2) Сите побарувања по основ на регрес кај кои договорениот рок на доспевање утврден во спогодбата за наплата на регресниот долг склучена со регресниот должник е утврден после 365 дена од датумот на склучување на спогодбата, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувања, почнувајќи од 366-от ден од денот на склучување на спогодбата, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на регресниот должник.

За горенаведените побарувања, до истекот на скаденцата по договорот за осигурување односно до 365-от ден од денот на склучување на спогодбата за наплата на регресниот долг, Друштвото ги применува процентите на исправка на вредност дадени во табелата погоре.

3.12. Материјални средства

Материјалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Материјалните трошоци и трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на средствата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдени стапки со помош на кои набавната вредност на средствата треба да се отпише во текот на нивниот проценет корисен век на употреба. Применетите годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на средствата за 2018 и 2017 година се следните:

	2018	2018	2017	2017
Мебел и опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Компјутерска опрема	25 %	4 години	25 %	4 години
Останата опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Градежни објекти	2,5%	40 години	2,5%	40 години

3.13. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2018 година изнесува 20% годишно (2017: 20%).

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.14. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместлива вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместливата вредност.

Надоместливата вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.15. Вложувања во финансиски инструменти

а) Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2018 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од МКД 11.733 илјади (2017: МКД 11.542 илјади) се однесуваат на основачки удел во Националното биро за осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за осигурување (во натамошниот текст: Биро) се основа со цел да овозможи примена на меѓународните договори за осигурување на сопствениците, односно корисниците на моторни возила од одговорност за штети причинети, со употреба на моторно возило, на трети лица, да ги претставува друштвата за осигурување од Република Македонија во меѓународните организации и институции за осигурување како и за вршење на други работи предвидени со Договорот за основање на Националното биро за осигурување, како правен следбеник на Националното биро за зелена карта.

Националното биро за осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното биро за осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.15 Вложувања во финансиски инструменти (продолжува)

б) Останати финансиски вложувања

Недеривативни финансиски средства

Друштвото располага со вложувања во финансиски средства кои ги класифицира како вложувања кои се чуваат до доспевање, како и вложувања расположливи за продажба.

Вложувањата во финансиски инструменти почетно се признаени по набавна вредност вклучувајќи ги и трансакциските трошоци. Трансакционите трошоци вклучуваат брокерска провизија, берзанска такса и такса на ЦДХВ. Набавката на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средства се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Вложувањата во средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност, вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. За сопственичките инструменти за кои нема активен пазар и нивната објективна вредност не може веродостојно да се утврди се користат техники на вреднување како на пример амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, според регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

За финансиски средства расположливи за продажба ефектите од вреднување по објективната вредност се евидентираат како зголемување или намалување во ревалоризационата резерва во капиталот и курсните разлики на немонетарните финансиски средства (на пр. вложувања во акции), која е деноминиран во странска валута. За монетарни финансиски ставки од категоријата расположливи за продажба, курсните разлики се евидентираат во билансот на успех. Во времето на продажбата на средствата расположливи за продажба, кумулативната добивка или загуба се пренесуваат од ревалоризационите резерви во билансот на успех.

За финансиските средства за тргување, ефектите од вреднување кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех, директно се признаваат во билансот на успех како и курсни разлики за хартии од вредност кои се деноминирани во странски валути.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.16. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на приходите.

3.17. Капитал

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

3.18. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.19. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата.

Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето, јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензинско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото од 2018 има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 882 илјади денари (2017: 676 илјади денари).

3.20. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото.

Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.21. Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за преносни премии
- Резерви за бонуси и попусти
- Резерви за штети
- Други технички резерви.

а) Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се определуваат во висина на оној дел од премијата кој се пренесува за следниот пресметковен период во износ помеѓу изминатиот период на осигурување и преостанатиот период до истек на договорот за осигурување.

Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

б) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква која осигурениците имаат право да ја примат врз основа на: 1) право на учество во добивката и останати права кои произлегуваат од договорот за осигурување (бонуси); 2) право на делумно намалување на премијата (попусти); 3) право на поврат на дел од премијата кој се однесува на преостанатиот период на осигурување поради предвремено престанување на осигурувањето (отказ).

в) Резерви за штети

Резервите за штети се издвојуваат во износ на проценетите обврски кое Друштвото треба да ги плати, врз основа на договорот за осигурување во кои осигурителниот настан се појавил до крај на пресметковниот период, без разлика дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги и трошоците кои произлегуваат од ненавременно извршување на обврските на Друштвото во однос на комплетирање на барањата за штети. Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени и понатаму неликвидирани штети, вклучуваат и процена на обврските за веќе настанати непријавени штети.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.21 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

- **Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети**

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото треба да ги земе во предвид:

- Изготвените технички извештаи кои се однесуваат на настанати материјални загуби или медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Затезна камата од судски спорови;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

- **Резерви за настанати и непријавени штети**

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување користејќи актуарски методи од страна на овластен актуар.

3.22. Тест на адекватност на обврските

Друштвото на крајот на секој период на известување оценува дали вкупните признаени обврски по осигурување се соодветни, користејќи тековни проценки за идните парични текови кои произлегуваат од договорите за осигурување. Доколку оценката прикаже дека сметководствената вредност на обврските за осигурување се неадекватни во однос на проценетите идни парични текови, вкупниот недостаток се евидентира во добивката или загубата за периодот.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.23. Неизвесни средства и обврски

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Во однос на севкупните активности на осигурување, Друштвото е должно да издвојува адекватни технички резерви наменети за трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување и на евентуалните загуби поради ризици кои произлегуваат од работите на осигурување кои ги извршува.

Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се издвојуваат за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесеува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување.

Резерва за неистечени ризици

Друштвото пресметува дополнителна резерва за неистечени ризици, бруто и нето, најмалку еднаш годишно со состојба на 31 декември од тековната година; и вака пресметаниот износ се додава на процената на резервата за преносни премии направена на последниот датум од секој пресметковен период во текот на една календарска година.

Друштвото ја проценува дополнителната резерва за неистечени ризици, така што најпрво врши процена на: а) вкупните очекувани идни штети; б) вкупниот износ на трошоци кои се вкalkулирани во цената на осигурување но не се настанати до пресметковниот датум.

Резерви за бонуси и попусти

Резерви за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на: 1) право на учество во добивката, како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси), 2) право на делумно намалување на премии (попусти), и 3) право на враќање на дел од премијата.

Резерви за настанати и пријавени штети

Друштвото врши процена на очекуваниот износ на надоместок на секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (проценител, лекар, актуар, адвокат и сл.).

Резервите за директни и индиректни трошоци се составен дел од резервите.

Резерви за настанати но непријавени штети

Резервите за настанати но непријавени штети Друштвото првенствено ги проценува со помош на актуарски признати методи, статистички методи (за кои е неопходно да се направи развој на штетите во форма на триаголник); преку проекција на вкупните штети или преку проекција само на резервите за настанати но непријавени штети. При користење на гореспомнатите методи, Друштвото задолжително ги зема предвид соодветноста и доволноста на податоците.

Друштвото се јавува како тужена страна во поголем број на предмети од страна на физички и правни лица во вкупен износ од 210.078 илјади денари (2017: 133.148 илјади денари) по основ на надомест на штета. Според проценката на Друштвото најголем дел од овие предмети имаат основа и се очекува да се исплати одредена сума, при што Друштвото има резервирано износ од 46.360 илјади денари. Износот на резервација е направен врз основа на проценка и правно мислење на адвокатите и искуството кое го има Друштвото со слични предмети.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и вложувањата. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2018 и 31 декември 2017 во согласност со регулативата:

	2018	2017
Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (макс. до 3% од технички резерви)	9.397	8.295
б) Депозити во банки (макс. до 60% од тех. резерви)	227.979	201.000
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од тех. резерви)	155.770	194.613
г) Удели и акции на инвест. фондови регист. во РМ (макс. до 20% од тех. резерви)	22.811	24.393
Вкупно средства	415.958	428.301
Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	201.334	182.676
б) Резерви за бонуси и попусти	270	270
в) Резерви за штети	184.696	186.492
Вкупно технички резерви	386.300	369.437
Средства кои ги надминуваат (недостасуваат) во споредба со резервите	29.658	58.863

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки не смеат да надминат 3%, депозити во банки кои имаат издадена дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Македонија не смеат да надминат 80%, како и инвестициските фондови да не надминат 20% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви- Неживотно осигурување

На 31 декември 2018 година паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки изнесуваат 2,3% (2017: 1,9%), депозити во банки изнесуваат 54,8% (2017: 46,9%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 37,4% (2017: 45,4%), додека инвестициски фондови учествуваат со 5,5% (2017: 5,7%) во вкупните вложувања на средства.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Концентрацијата на ризикот на осигурување пред и после реосигурувањето во однос на класата на прифатен осигурителен ризик е прикажана во таблицата:

Класа	31 декември 2018			31 декември 2017		
	Бруто настанати штети	Дел за реосигурување	Нето настанат и штети	Бруто настанат и штети	Дел за реосигурување	Нето настанати штети
Незгода	10.372	-	10.372	23.926	-	23.926
Каско	27.290	-	27.290	28.655	-	28.655
Карго	1.045	-	1.045	(619)	1.230	611
Пожар	232	-	232	1.875	-	1.875
Имот	14.031	-	14.031	8.881	-	8.881
АО	131.320	11.937	119.383	102.883	-	102.883
Одговорност	(40)	96	(136)	139	-	139
Патничко	4.189	-	4.189	2.991	-	2.991
Вкупно	188.439	12.033	176.406	168.729	1.230	167.499

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од Раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Run-off анализата поединечно за резервите за настанатите и пријавени и непријавени штети на 31.12.2017 година со состојба на 31.12.2018 година покажува негативен тренд пред се поради неколку значајно големи штетни настани. По нивното исклучување анализата би се движела во предвидените рамки и нема значаен ефект во понатамошно работење на Друштвото.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик

5.2.1 Девизен ризик

Девизниот ризик претстаува ризик од промена на девизните курсеви во однос на домашната валута (МКД), кои може да влијаат врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти.

Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување, поради што Друштвото е изложено на ризик поврзан со секојдневни промени на курсевите на странските валути.

За да ја намали изложеноста на девизен ризик, Друштвото спроведува политика со која слободните парични средства од капиталот и техничките резерви ги пласира во државни обврзници и записи деноминирани во ЕУР и врши орочување во форма на девизни депозити и денарски депозити со девизна клаузула.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства и набавки на услуги, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година по валути е следната:

2018 година	ЕУР	Вкупно
Средства	162.843	162.843
Обврски	53.539	53.539
Нето девизна позиција	109.304	109.304

2017 година	ЕУР	Вкупно
Средства	210.810	210.810
Обврски	57.923	57.923
Нето девизна позиција	152.887	152.887

Друштвото претежно е изложено на ЕУР и има позитивна нето девизна позиција.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2018 година по валути е следната:

	ЕУР	МКД	Вкупно
Парични средства	72	9.519	9.591
Депозити во банки	-	277.979	277.979
Депозит во ГФ на НБО	-	11.733	11.733
Вложувања	139.960	15.810	155.770
Инвест. фондови	22.811	-	22.811
Побарувања за премии	-	98.744	98.744
Останати побарувања	-	31.902	31.902
	<u>162.843</u>	<u>445.686</u>	<u>608.529</u>
Обврски за штети	-	954	954
Реосигурување	4.081	-	4.081
Останати обврски	49.458	16.076	65.534
	<u>53.539</u>	<u>17.030</u>	<u>70.569</u>

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2017 година по валути е следната:

	ЕУР	МКД	Вкупно
Парични средства	371	7.924	8.295
Депозити во банки	-	251.450	251.450
Депозит во ГФ на НБО	-	11.542	11.542
Вложувања во хв	185.964	8.649	194.613
Инвест. фондови	24.393	-	24.393
Побарувања за премии	-	99.265	99.265
Останати побарувања	81	19.845	19.845
	<u>210.810</u>	<u>398.675</u>	<u>609.404</u>
Обврски за штети	-	2.879	2.879
Реосигурување	3.919	-	3.919
Останати обврски	54.004	4.067	58.071
	<u>57.923</u>	<u>5.293</u>	<u>64.869</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	2018	2017	2018	2017
ЕУР	1.093	1.592	(1.093)	(1.592)
Нето Ефект	1.093	1.592	(1.093)	(1.592)

5.2.2 Пазарен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања или од индексот на цените на капиталот. Друштвото има ангажирано значаен износ на средства во финансиски инструменти - вложувања кои се чуваат до доспевање. Истите се амортизираат во однапред определени временски интервали (фиксно доспевање) со фиксни или определиви плаќања. Пазарниот ризик постои доколку Друштвото нема можност да го чува вложувањето во финансиски инструменти со фиксно доспевање и одлучи истите да ги продаде пред рокот на доспевање, во тој случај вредноста на финансиските средства ќе флукутира како резултат на промените на пазарните цени.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Политиките и процедурите за управување со кредитниот ризик се:

а) побарувањата од купувачи се состојат од голем број на салда;

б) кај вложувањата на слободните парични средства применет е принципот на дисперзија на ризик со орочување во повеќе првокласни банки, исто така и вложувања во државни хартии од вредност.

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на комитенти. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2018	2017
Финансиски средства		
Вложувања во заед. контрол. ентитети	11.733	11.542
Финан. влож. кои се чуваат до доспевање	130.312	172.236
Финан. влож. расположливи за продажба	25.458	22.377
Инвестициски фондови	22.811	24.393
Депозити, заеми и останати пласмани	277.979	251.450
Побарувања за премии	98.744	99.266
Други побарувања	31.902	19.926
Пари и парични еквиваленти	9.591	8.295
	608.530	609.485

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 21,4% (2017: 28,3%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, 45,7% (2017: 41,3%) се однесуваат на орочени депозити додека 16,2% (2017: 16,3%) се однесуваат на побарувања од премии.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Македонија. Во 2018 Fitch - Агенцијата за кредитен рејтинг и го додели ББ+ кредитниот рејтинг на Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи и средни банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ. На 31 декември 2018 година орочени депозити инвестирани во големи банки изнесуваат 127.979 МКД илјади (2017: 141.450 МКД илјади), а сите останати депозити се инвестирани во средни банки во износ од 150.000 МКД илјади (2017: 110.000 МКД илјади). Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања и побарувања од работи на реосигурување не се ниту достасани ниту оштетени. Побарувања од работи на реосигурување се кон матичната компанија, понатаму реосигурани во првокласни компании за реосигурување.

Раководството е убедено во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2018 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	66.054	-	66.054
Доспеани, но неоштетени побарувања	12.303	-	12.303
Доспеани и оштетени побарувања	76.380	55.993	20.387
	154.737	55.993	98.744

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2017 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	65.216	-	65.216
Доспеани, но неоштетени побарувања	11.201	-	11.201
Доспеани и оштетени побарувања	85.527	62.678	22.849
	161.944	62.678	99.266

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ
(продолжува)**

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Старосната струка на доспеаните побарувања по премии за годините кои завршуваат на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година е како што следи:

Доспевање на побарувањата по премии:

	2018	2017
Недоспеани	66.053	65.216
Од 0-31 дена	12.303	11.201
Од 31-60 дена	8.690	7.698
Од 61-120 дена	11.768	13.986
Од 121-270 дена	8.176	11.604
Од 271-365 дена	1.517	3.657
Над 365 дена	46.229	48.582
	154.737	161.944

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.4 Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има депонирани средства во банки може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик и истиот е даден во табелите подолу.

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано средства кај банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следи:

	31 Декември Декември2018	31 Декември 2017
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	68	81
- Побарувања за премии	98.743	99.266
- Останати побарувања	31.902	19.845
	130.713	119.192
<i>Каматносни со променлива камата</i>		
- Парични средства	9.523	8.214
- Депозити во банки	277.979	251.450
- Депозити во ГФ на НБО	11.733	11.542
- Инвестициски фондови	22.811	24.393
	322.046	295.599
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Вложувања во државни обврзници	155.770	194.613
- Дадени заеми на други	-	-
	155.770	194.613
	608.529	609.404
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски за штети	954	2.820
- Обврски кон реосигурители	4.081	3.919
- Останати тековни обврски	16.076	6.601
	21.111	13.340
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Финансиски лизинг	262	624
- Субординиран заем	49.196	49.193
	49.458	49.817
	70.569	62.156

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.4 Каматен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на депонираните средства. Анализата е направена на салдата на депозити во банки и депозити во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување, на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2%		Намалувања за 2 %	
	2018	2017	2018	2017
Депозити во банки	5.797	5.797	(5.260)	(5.260)
Кредити	-	-	-	-
Нето ефект	5.797	5.797	(5.260)	(5.260)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Најголемото ризик од ливидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која се спроведува со: планирање на тековните и можните одливи на парични средства и соодветни приливи на истите; редовна контрола на ликвидноста и усвојување на соодветни мерки за спречување или отстранување на причините за неликвидност.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој ликвидните средства на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да бидат барем еднакви на доспеаните обврски и обврските кои наскоро ќе доспеат.

Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.5. Ликвидносен ризик (продолжува)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2018 година според нивната доспеаност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	9.591	-	-	-	9.591
Депозити во банки	70.979	207.000	-	-	277.979
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	11.733	11.733
Вложувања во ХВ	111.635	30.070	14.065	-	155.770
Инвестициски фондови	-	-	-	22.811	22.811
Побарувања за премии	98.744	-	-	-	98.744
Останати побарувања	31.902	-	-	-	31.902
	322.851	237.070	14.065	34.544	608.530
Технички резерви	291.103	73.301	23.114	14.252	401.772
Резервирања	-	-	-	882	882
Обврски за штети	954	-	-	-	954
Реосигурување	4.081	-	-	-	4.081
Финансиски обврски	262	-	49.196	-	49.458
Останати обврски	16.076	-	-	-	16.076
	312.476	73.301	72.310	15.134	473.221
Нето ликвидносен гап	10.375	163.769	(58.245)	19.410	135.309

Раководството на редовна основа ја мониторира ликвидноста преку дневни, месечни и квартални извештаи. Ликвидносните гапови се појавуваат поради ограничените можности за вложување на Друштвото и преферирање на долгорочни инвестиции со повисоки приноси.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	8.295	-	-	-	8.295
Депозити во банки	96.450	135.000	20.000	-	251.450
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	11.542	11.542
Вложувања во ХВ	84.203	81.425	26.672	2.313	194.613
Инвестициски фондови	-	-	-	24.393	24.393
Побарувања за премии	99.266	-	-	-	99.266
Останати побарувања	19.926	-	-	-	19.845
	308.140	216.425	46.672	38.248	609.404
Технички резерви	230.937	49.850	27.526	65.932	374.245
Резервирања	-	-	-	676	676
Обврски за штети	2.879	-	-	-	2.879
Реосигурување	3.919	-	-	-	3.919
Финансиски обврски	312	312	49.193	-	49.816
Останати обврски	4.188	-	-	-	5.977
	242.235	50.162	76.719	60.608	437.512
Нето ликвидносен гап	65.905	166.263	(30.047)	(28.360)	171.890

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.6 Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото се предмет на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и како резултат на овие контроли може да се појави дополнителна даночна обврска заради сопствена интерпретација на законската регулатива од страна на даночните авторитети. Според проценките на Раководството на Друштвото на датумот на овие извештаи, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на неживотно осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Одржувањето на адекватноста на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на Раководството на Друштвото.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (Продолжува)

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2018 и 31 декември 2017 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2018	2017
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	322.963	322.963
б) Резерви	1.631	1.631
в) Ревалоризциони резерви	209	(218)
г) Нераспоредена добивка	-	-
д) Акумулирана добивка	1.631	1.631
ѓ) Откупени сопствени акции (-)	-	-
е) Нематеријални средства (-)	(1.963)	(1.177)
ж) Акумулирана и тековна загуба (-)	(128.987)	(128.702)
3) Субордниран заем	29.518	39.354
Вкупно капитал	225.002	235.482
2. Маргина на солвентност	75.280	72.040
3. Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	184.485	184.472
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	149.722	163.442
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	40.517	51.010

Потребното ниво на маргина на солвентност е пресметано според двата метода согласно Законот за супервизија на осигурувањето, при што според методот на стапка на премија изнесува 49.160 илјади денари, додека според методот на стапка на штети изнесува 75.280 илјади денари. Се користи повисокиот пресметан износ од двата методи.

Капиталот на друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на друштвото за осигурување, кое се пресметува со примена на методот стапка на премија или методот - стапка на штета, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа. Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5.9 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуби поради неадекватни или погрешни внатрешни деловни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки во системот, настанување на неповолни надворешни настани; исто така го вклучува и правниот ризик.

Системот на управување со оперативен ризик е воспоставен низ неколку аспекти и нивоа како што следи:

- Управувањето со ИТ ризиците е надлежност на Одделението за информатичка поддршка на деловните процеси, а регулирано е со следните интерни акти на Друштвото: Стратегија на развој на ИТ системот, Регистар, методологија на проценка на ИТ ризиците, Политика на безбедност на ИТ системот, Процедура за управување со правата на пристап.
- Работење на второстепената комисија за процесите за обработка на штети кои дополнително претставуваат еден од изворите на оперативните ризици, како и управување со корпоративната сигурност.
- Секторот за внатрешна ревизија во согласност со годишниот план за работа, ги ревидира деловните процеси и издава препораки за унапредување на истите, со цел на подобрување на системот на интерни контроли.
- Усогласување со законската регулатива е дел од оперативните ризици со кои се соочува Друштвото. Секое одговорно лице на сектор или одделение има обврска да ја следи законската регулатива од својата област и во случај на измена на законската регулатива истата да ја примени. Функцијата на усогласување со прописите на Друштвото е координирана од страна на работникот распореден на работно место Стручњак за правни работи и човечки ресурси.
- Одборот за ризици како советодавно тело, дава мислење дали предложените активности соодветно го покриваат ризикот и дали постои значаен ризик на кој Друштвото е изложен.
- Одборот на директори ќе биде известен за сите значајни ризици од законска неусогласеност на кое е Друштвото изложено.
- Останатите оперативни ризици, односно оперативни ризици во останатите деловни процеси и организациски единици се третираат преку контролните механизми (интерни контроли) во оделните процеси, а се регулирани со правилници и останати интерни акти која ги пропишуваат и регулираат предметните процеси и активности.

Друштвото има вложувања во инвестициски фондови (WVP, КД Фондови и КБ Публикум Инвест), кои ги користи како брз пристап до ликвидносни извори. Друштвото управува со оперативниот ризик преку разгледување на редовните месечни извештаи за вложувањата кои ги добиваат од Фондовите, како и годишни анализи на ревидираните финансиски извештаи.

6 СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

7 ЗАРАБОТЕНИ ПРЕМИИ, НЕТО

	2018	2017
Бруто запишани (полисирани) премии	422.124	403.344
Промени во резерви за преносни премии	(19.167)	(5.516)
	402.957	397.828
Бруто премија предадена во реосигурување	(32.249)	(27.816)
Промени во премија предадена во реосигурување	509	785
	371.217	370.797

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2018	2017
Класа		
Имот	16.742	16.019
Каско	48.457	46.612
Незгода	33.440	53.956
АО и зелена карта	275.095	251.960
Транспорт	767	1.796
Патничко осигурување	12.943	11.162
Пожар	32.244	19.513
Општа одговорност	2.124	2.307
Останати	313	19
Вкупно	422.124	403.344

8.2 ПРЕМИЈА ПРЕДАДЕНА ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2018	2017
Премија за реосигурување		
Незгода	1.697	1.323
Зелена карта/ АО/Каско	12.683	11.832
Транспорт/CMR	5.151	4.256
Пожар-Имот	11.456	8.941
Општа одговорност	1.165	1.465
Останати	97	-
Вкупно	32.249	27.816
Промена во преносна премија од реосигурување	509	785
Вкупно	31.740	27.031

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

9 ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи од камати	11.102	9.944
Позитивни курсни разлики	664	2.303
Амортизација на дисконтот на обврзници	3.456	5.011
Нереал.добивки од сведување на објект.вредност	370	304
Реал.добивки од сведување на објект.вредност	48	41
Вкупно	<u>15.640</u>	<u>17.603</u>

9.1. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи од камати на сметки во банки	-	2
Приходи од камати на орочени средства	7.127	6.186
Приходи од камати од вложувања	3.975	3.756
Вкупно	<u>11.102</u>	<u>9.944</u>

10 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи од провизија од реосигурување	2.689	1.902
Приходи од регреси	3.514	3.350
Вкупно	<u>6.203</u>	<u>5.252</u>

11 ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи по основ на камати, казни и надоместоци	3.756	1.432
Останати приходи	1.291	899
Вкупно	<u>5.047</u>	<u>2.331</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

12 НАДОМЕСТ НА ШТЕТИ, НЕТО

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Надоместоци по основ на исплатени бруто штети:		
Незгода	19.716	23.755
Каско	29.967	23.370
Имотни осигурувања	15.085	6.934
Пожар	349	2.368
Автоодговорност	131.424	107.079
Патничко осигурување	3.535	2.669
Транспорт	641	61
Општа одговорност	2	-
Извидување и проценка на штети	2.460	2.398
Бруто реализирани регреси	(23.100)	(7.749)
Бруто исплатени штети (дел од реосигурување)	(1.878)	(1.286)
Вкупно	<u>178.202</u>	<u>159.599</u>

13 ПРОМЕНИ ВО РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ШТЕТИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Настанати и пријавени штетни (РБНС)	4.513	3.281
Настанати и непријавени штети (ИБНР)	1.395	4.563
Резерви за директни и индиректни трошоци	2.451	
Вкупно	<u>8.359</u>	<u>7.844</u>
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Промена во РБНС дел за реосигурување	(9.321)	(56)
Промена во ИБНР дел за реосигурување	(834)	
	<u>(10.155)</u>	<u>(56)</u>

14 ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Резерви за останати технички резерви	-	(1.314)
Резерви за бонуси и попусти	-	(366)
Вкупно	<u>-</u>	<u>(1.680)</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

15 ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Бруто плати на вработени	87.719	80.688
Амортизација на материјални	5.004	4.380
Трошоци за провизии	47.054	44.160
Трошоци за пропаганда и реклама	8.084	4.605
Закупнина	13.015	11.252
Трошоци за телекомуникации	4.501	4.725
Надомести за членови на Одбор на Директори	205	205
Потрошени материјали и енергија	4.300	4.251
Банкарски услуги и членарина на здруженија	2.878	2.397
Надомест на трошоци на вработените	1.904	3.159
Договори на дело (надворешни соработници)	9.453	4.965
Останати оперативни расходи	15.421	14.906
Промена на одложените трошоци за стекнување	(7.341)	(3.341)
Вкупно	<u>192.197</u>	<u>176.352</u>

16 ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Расходи од камати	4.028	4.196
Негативни курсни разлики	976	2.108
Останати трошоци од вложувања	98	90
Вкупно	<u>5.102</u>	<u>6.394</u>

17 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Трошоци за учество во штети во ГФ на НБО	9.135	7.801
Трошоци за противпожарен придонес и безбедност	10.440	9.378
Трошоци за финансирање на НБО и АСО	5.193	5.003
Други	939	788
Вкупно	<u>25.707</u>	<u>22.971</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

18 ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Загуби поради обезвреднување на регреси, заеми и останати побарувања	5.779	3.851
Трошоци за казни и судски трошоци	205	-
Останати трошоци	120	434
Вкупно	<u>6.103</u>	<u>4.285</u>

19 ДАНОК ОД ДОБИВКА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Финансиски резултат во биланс на успех	(7.376)	8.434
Непризнаени расходи:	6.506	4.994
Надомести на вработени (непризнати)	196	164
Репрезентација, спонзорства и донации	2.524	2.270
Надоместоци на Одбор на директори	-	8
Премии за осигурување (лица)	171	171
Данок на задршка	403	-
Други усогласувања на расходи	1.651	970
Камата по кредити	1.561	1.410
Даночна основа	<u>-</u>	<u>13.428</u>
Данок од добивка во биланс на успех	<u>-</u>	<u>1.343</u>
Ефективна даночна стапка	<u>-</u>	<u>1,59%</u>

20 ЗАРАБОТУВАЧКА (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Нето добивка (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	(7.376)	7.091
	Акции 2018	Акции 2017
Издадени обични акции на 1 јануари	52.500	52.500
Издадени обични акции во годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	<u>52.500</u>	<u>52.500</u>
Основна заработувачка (загуба) по акција (МКД)	<u>(140)</u>	<u>135</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

21 НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	2018	2017
Почетна состојба	11.638	11.484
Набавки	1.371	154
Расходување	(36)	-
Вкупно набавна вредност	12.973	11.638
Почетна состојба	10.461	9.756
Амортизација за годината	585	705
Расходување	(36)	-
Вкупно акумулирана амортизација	11.010	10.461
Нето сегашна вредност на 31 Декември	1.963	1.177

Нематеријалните средства се состојат од набавен апликативен софтвер за осигурително работење.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

22 МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Граде. објекти	Опрема и мебел	Влож. во туѓ имот	Инвестици и во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари 2017	5.037	26.763	7.832		39.632
Набавки	-	2.398	129	-	2.527
Состојба на 31 декември 2017	5.037	29.161	7.961		42.159
Набавки	-	1.116	6.566	-	7.682
Расходување	-	1.164	-	-	1.164
Состојба на 31 декември 2018	5.037	29.113	14.527		48.677
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари 2017	761	18.551	7.136	-	26.448
Амортизација за 2017 година	114	3.309	253	-	3.676
Состојба на 31 декември 2017	875	21.860	7.389	-	30.124
Амортизација за 2018 година	114	3.169	1.136	-	4.419
Расходување	-	1.164	-	-	1.164
Состојба на 31 декември 2018	989	23.865	8.525	-	33.379
Сегашна вредност на					
31.12.2017	4.162	7.301	572		12.035
Сегашна вредност на 31.12.2018	4.048	5.248	6.002		15.298

Друштвото располага со два сопствени деловни простор во Скопје, додека за останатиот деловен простор земен под оперативен наем плаќа месечна закупнина.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

23 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2018	2017
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност	138.605	123.741
Вложувања во државни записи-номинална вредност	-	59.000
	138.605	182.741
Дисконт на обврзници	(8.293)	(10.505)
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	130.312	172.236

Заклучно со 31 декември 2018 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници за денационализација во износ од 90.863 илјади денари (2017: 113.394 илјади денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно.

24 ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

Заклучно со 31 декември 2018 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерство за финансии во износ од 15.070 илјади денари (2017: 15.158 илјади денари) кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 3,7% годишно и државни обврзници за денационализација во износ од 10.389 илјади денари (2017: 7.219 илјади денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно.

25 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	2018	2017
Удели во инвестициони фондови	24.393	24.049
Промена на објективната вредност преку билансот на успех	418	344
Продажба на влогови	71.000	
Купување на влогови	69.000	
Вкупно вложувања за тргување	22.811	24.393

Заклучно со 31 декември 2018 година, Друштвото има вложувања во КД Фондови, КБ Фондови и WVP инвестициски кеш фонд.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

26 ДЕПОЗИТИ

	2018	2017
Депозити во банки:		
Шпаркасе Банка АД Скопје	25.000	25.000
НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	27.979	81.450
Халк Банка Скопје	55.000	55.000
Стопанска Банка АД Скопје	80.000	40.000
Комерцијална Банка АД Скопје	20.000	20.000
Охридска Банка АД Скопје	30.000	30.000
Прокредит Банка	40.000	-
Вкупно депозити во банки	277.979	251.450

Со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото има орочени депозити во банки со рок на орочување над една година со каматна стапка од 1,25-3,00%. Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходите од вложувања.

27 ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТНИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2018	2017
Побарувања од премии:		
Побарувања од осигуреници	154.737	161.944
Исправка на вредност на побарувања за премии	(55.993)	(62.678)
Вкупно побарувања	98.744	99.266
Доспевање на побарувањата:		
Недоспеани	66.053	65.216
Од 0-31 дена	12.303	11.201
Од 30-60 дена	8.690	7.698
Од 61-120 дена	11.768	13.986
Од 121-270 дена	8.176	11.604
Од 271-365 дена	1.517	3.657
Над 365 дена	46.229	48.582
	154.737	161.944

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

**28 ДВИЖЕЊЕ НА ИСПРАВКАТА НА ВРЕДНОСТ НА ПОБАРУВАЊАТА ЗА ПРЕМИЈА,
РЕГРЕСИТЕ И ОСТАНАТИТЕ ПОБАРУВАЊА**

	<u>Премија</u>	<u>Регреси</u>	<u>Останати</u>	<u>Вкупно</u>
Почетна состојба 01.01.2017	56.403	22.323	7.202	85.927
Зголемување на исправката на вредност	12.182	3.659	257	16.098
Намалување на исправката на вредност	(5.907)	(11)	(53)	(5.971)
Крајна состојба 31.12.2017	62.678	25.971	7.406	96.055
Зголемување на исправката на вредност	5.793	6.324	-	12.117
Намалување на исправката на вредност	(12.477)	(546)	-	(13.023)
Крајна состојба 31.12.2018	55.993	31.749	7.406	95.148

29 ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Побарувања од НБО за учество во Гарантен фонд	4.674	5.321
Побарувања по основ на регрес	16.736	4.773
Побарувања по камати	7.641	5.895
Дадени аванси и други депозити	546	2.569
Побарувања по вработени	110	342
Побарувања од реосигурување	504	81
Други побарувања	1.691	864
Вкупно	31.902	19.845

30 ПРОМЕНА НА ОДЛОЖЕНИТЕ ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>Вкупно</u>
Почетна состојба 01.01.2017	18.586
Зголемување за годината	5.317
Намалување за годината	(1.975)
Крајна состојба 31.12.2017	21.928
Зголемување за годината	8.428
Намалување за годината	(1.087)
Крајна состојба 31.12.2018	29.269

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

31 ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Денарски сметки во банки	9.257	7.636
Благајна	68	81
Девизна сметка	72	371
Останати парични средства	194	207
Вкупно	<u>9.591</u>	<u>8.295</u>

32 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	<u>2018</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2017</u>
	Бр. на акции	(000) МКД	Бр. на акции	(000) МКД
Обични акции	52.500	322.963	52.500	322.963
Вкупно	<u>52.500</u>	<u>322.963</u>	<u>52.500</u>	<u>322.963</u>

Единствен сопственик на Друштвото е Кроација Осигурување д.д. Загреб. Акционерскиот капитал се состои од издадени и целосно уплатени 52,500 обични акции со номинална вредност од 100 ЕУР или вкупен износ од 322.963 илјади денари.

33 СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

На 31.10.2016 година од страна на Кроација Осигурување д.д. Загреб е одобрен и исплатен субординиран заем со цел да се подобри капиталната адекватност и развојот на Друштвото. Субординираниот заем претпоставува во случај на стечај или на ликвидација на друштвото за осигурување, овие обврски ќе бидат исплатени пред измирување на обврските спрема акционерите на друштвото за осигурување и носителите на хартии од вредност со неопределен рок на доспевање, но по измирување на обврските спрема останатите доверители.

Субординираните обврски се на износ од 800.000 ЕУР со еднократно доспевање на истекот на кредит, кој е во траење од 5 години со каматна стапка од 8,20% годишно.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

34 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Резерви за преносни премии	206.327	187.161
Резерви за настанати и пријавени штети РБНС	106.006	101.491
Резерви за настанати и непријавени штети ИБНР	85.337	83.942
Резерви за трошоци	3.832	1.382
Резерви за бонуси и попусти	270	270
Вкупно бруто технички резерви	<u>401.772</u>	<u>374.245</u>
Дел за рео во резервата за преносни премии	(4.993)	(4.485)
Дел за рео во резервата за штети	<u>(10.479)</u>	<u>(323)</u>
Вкупно нето технички резерви	<u>386.300</u>	<u>369.437</u>

35 РЕЗЕРВИ ЗА ПРЕНОСНИ ПРЕМИИ, НЕТО

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Незгода	16.336	18.036
Каско	25.405	22.736
Имотни осигурувања	7.353	7.768
Пожар	16.210	9.011
Автоодговорност	135.723	124.673
Патничко осигурување	3.993	3.342
Транспорт	216	500
Општа одговорност	1.042	1.086
Останати	49	7
Вкупно	<u>206.327</u>	<u>187.161</u>

36 РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (РБНС), НЕТО

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Незгода	4.914	8.444
Каско	9.490	13.515
Имотни осигурувања	1.700	3.594
Пожар	478	337
Автоодговорност	87.576	74.266
Патничко осигурување	1.269	1.057
Транспорт	580	176
Општа одговорност	-	102
Вкупно	<u>106.006</u>	<u>101.491</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

37 РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (ИБНР)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Незгода	6.398	12.917
Каско	3.186	1.561
Имотни осигурувања	1.553	716
Пожар	153	319
Автоодговорност	73.306	68.198
Патничко осигурување	632	186
Транспорт	-	-
Општа одговорност	107	44
Вкупно	<u>85.336</u>	<u>83.942</u>

38 ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Обврски кон добавувачи	694	899
Обврски спрема НБО	433	99
Обврски за провизија за застапување	1.701	2.015
Обврски за противпожарен придонес и безбедност	3.287	1.932
Финансиски обврски	262	564
Обврски по основ бруто плати	7.407	-
Останати обврски	2.554	1.716
Вкупно	<u>16.338</u>	<u>7.225</u>

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

39 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) судски спорови

Друштвото се јавува како тужена страна во поголем број на предмети од страна на физички и правни лица во вкупен износ од 210.078 илјади денари (2017: 133.148 илјади денари) по основ на надомест на штета. Овој износ го претставува тужбеното барање на осигурениците. Според проценката на Друштвото најголем дел од овие предмети имаат основа и се очекува да се исплати одредена сума, при што Друштвото има резервирано износ од 46.360 илјади денари. Раководството направило проценка врз основа на правен совет од страна на правните соработници и врз база на тековно и минато искуство, а финалниот исход може да разликува.

Друштвото има судски спорови надвор од судски спорови по основ на штета во кои се јавува како тужена страна во износ од 6.600 илјади денари. За овие спорови не се издвоени резервации бидејќи Друштвото очекува да се решат во негова корист.

б) гаранции на други

Со состојба на 31 декември 2018, Друштвото нема искористено банкарски гаранции дадени за учество на тендери (2017: 1.979 илјади денари).

в) хипотеки

Друштвото нема хипотеки или залог на свој имот за обезбедување на обврски.

40 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со својот акционер, неговите поврзани друштва, како и со членовите на Одборот на Директори како клучен менаџерски персонал на Друштвото.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следи:

	2018	2017
<i>Кроација осигурање дд, Загреб</i>		
Субординиран заем	49.196	49.193
Трошоци за камата за субординиран заем	4.034	3.986
Пресметана камата	4.034	3.986
Добавувачи во странство	30	30
Трошоци за ликвидирани штети	-	25
Останати трошоци	408	445
Премија предадена во реосигурување	28.159	25.017
Промена на резерва на преносни премии	833	3.500
Провизија од реосигурување	1.970	1.510
Обврски за реосигурување	4.081	3.919
Резерви за преносна премија	4.332	3.500
Резерви за настанати штети-реосигурување	9.301	218
Бруто исплатени штети	1.475	1.232

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

Побарувања за штети во рео	504	-
Останати приходи УГ	135	-
<i>Кроација Осигурување - Живот</i>		
Бруто полисирана премија	248	248
Попусти	15	9
Промена на резерва на преносни премии	13	21
Резерви за преносни премии	113	126
Однапред платени трошоци - осигурување	157	157
Трошоци за осигурување на менаџмент	171	171
Побарувања по основ на премија	16	73
Трошоци за надомест на штета	-	27
Останати приходи	70	-
<i>Милениум осигурување, Београд</i>		
Трошоци за ликвидирани штети	49	-
Расходи за надомести на членови на ОД	4.419	4.376

Побарувањата и обврските за реосигурување претставуваат побарувања и обврски спрема реосигурувачот Кроација Осигурање дд, Загреб.

Со поврзаното друштво Кроациа осигурување Друштво за осигурување на живот АД Скопје има транскации во врска со полиси за животно и неживотно осигурување.

Со поврзаното друштво Миленијум Београд има транскации во врска со обработка на службени штети.

41 УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2018 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2018 година Друштвото е усогласено за видот и обемот на вложувањата во технички резерви и капитал согласно утврдените и дозволени законски лимити на Агенцијата за Супервизија на осигурувањето. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") преку кварталните извешати за овие вложувања и досега нема добиено мерка или препорака за усогласување.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

42 НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Законот за данок на добивка беше изменет и стапи на сила почнувајќи од 1 јануари 2019 година, за фискални години за 2019 година и понатаму. Главно промените се однесуваат на проширување на категоријата на даночно непризнати трошоци, промени во даночниот третман на амортизацијата и промени во одредбите за трансферни цени. Што се однесува до непризнатите трошоци, трошоците за бонуси над максимумот за пресметка и плаќање на социјалните придонеси ќе бидат третираны како непризнати трошоци. Оваа промена ќе влијае на данокот на добивка на Друштвото. Трошоците за амортизација, ќе бидат даночно признати трошоци, доколку трошокот е пресметан согласно законски пропишаните амортизациони стапки и правила. Дополнително, новите одредби ќе се применливи за сите видови на трансакции со поврзани страни. Исто така, Друштвото ќе мора да поднесува извештај за трансферни цени заедно со Даночен биланс за одданочување на добивката. За пресметување на ефектите на данокот на добивка и финансиите на Друштвото, потребни се Правилниците за амортизација и трансферни цени, кои во моментот не се објавени.

По 31 декември 2018 година - датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати други настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од промена на финансиските извештаи.